

РОЛЬ ДЕТЕРМІНАТИВІВ У ПРЕДСТАВЛЕННІ ЗЛОЧИНЦІВ І ЖЕРТВ В АНГЛОМОВНИХ ГАЗЕТНИХ НОВИНАХ

Основне призначення детермінативів англійської мови вбачають в ідентифікації і диференціації предметів і явищ, пов'язаних з мовленнєвою ситуацією [1:58]. З позицій комунікативного підходу детермінативи розглядають як дейктичні засоби орієнтації мовлення, тобто співвіднесення висловлень з відповідними об'єктами і суб'єктами комунікативної ситуації [2:1; 3:18; 4:1]. Когнітивні властивості детермінативів пов'язують з відображенням знань, накопичених мовцем і адресатом внаслідок попередньої діяльності або комунікації [5:5-40; 6:55-65].

На разі відсутні вичерпні дані про роль детермінативів у представленні компонентів ситуацій, чим зумовлене наше звернення до виявлення їхніх функцій у відображенні ситуації скоєння злочину, що й визначає актуальність цієї розвідки. Мета статті полягає у виявленні особливостей вживання детермінативів на різних етапах розгортання газетних повідомлень про злочинця як людину, котра виконує певні антисоціальні дії (someone who has committed a crime [7:158]), та жертву як людину, яка постраждала від дій злочинця або внаслідок нещасного випадку, стихійних лих (someone who has suffered of violence, illness, or bad luck [7:706]). Аналізуючи функції детермінативів у газетних повідомленнях, ми враховуємо, що при сприйнятті ситуації або тексту конкретної тематики у свідомості читача відбувається акт мислення [8:6], який полягає у співвіднесенні описуваних подій або явищ з відповідним фреймом як сіткою, яка складається із верхніх і нижніх рівнів, заповнених слотами [9:7-8], призначеними для представлення знань про світ. Фрейм дозволяє представити ситуацію як динамічне, а не статичне явище з набором незмінних характеристик [10:e-ref].

При читанні газетного тексту про правопорушення відбувається активація фрейму ЗЛОЧИН, у структурі якого виділяємо слоти ЗЛОЧИНЕЦЬ та ЖЕРТВА, а також слоти МІСЦЕ ЗЛОЧИНУ, ВИД ЗЛОЧИНУ та ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ, оскільки відповідні номінативні одиниці найбільш часто вживаються в газетному дискурсі. Слоти ЗЛОЧИНЕЦЬ і ЖЕРТВА розглядаємо як модифікацію слота ДЕХТО фрейму ОСОБИ [11:226-227] внаслідок представлення людини через здійснення нею певної дії, спрямованої проти іншої особи.

Газетний текст має чітку структуру, в якій розподіл інформації визначається стратегіями та тактиками [12:131]. Стратегію розглядають як схему логічної організації дискурсу, яка зумовлює вибір адекватної форми його реалізації з урахуванням соціального контексту [13:102] для досягнення його учасниками кооперативного результату [14:172]. Комунікативну тактику визначають як одну або кілька мовленнєвих дій мовця, які сприяють реалізації вибраної стратегічної лінії [15:33-35; 16:57]. Очевидно, що стратегії являють

собою деяку узагальнену схему, яка відбиває процеси розумової діяльності при обробці дискурсу у всій сукупності елементів його структур, а тому ми їх визначаємо як дискурсивно-когнітивні. Їхня спрямованість на активацію конкретних концептуальних структур адресата зумовлює певну організацію дискурсу та його текстів, а також вибір і розподіл мовних одиниць [17:265-266], зокрема, детермінативів.

Дискурсивно-когнітивні стратегії активують слоти фрейму і обумовлюють вибір номінативних одиниць на їхнє позначення, а тактики визначають вживання детермінативів з іменними фразами. Аналіз газетних текстів новин про злочини дозволив виділити наступні дискурсивно-когнітивні стратегії представлення злочинців і жертв в аспекті значення та функцій номінативних одиниць: інтродуктивну і диференціації суспільного статусу. Першу стратегію пов'язуємо з композицією тексту, а другу – зі змістом.

Інтродуктивна стратегія передбачає поетапне представлення злочинця, його професійної діяльності, злочинних дій у заголовку, вступному абзаці та основних блоках газетної статті. Ця стратегія реалізується тактиками індивідуалізації, узагальнення, уточнення, ототожнення, виділення, надходження інформації від стороннього спостерігача та реляційної тактики.

Розглянемо реалізацію вказаних тактик на матеріалі аналізованих текстів.

Тактика індивідуалізації передбачає ідентифікацію злочинця як індивіда через використання власних назв. Ця тактика характерна для позначення злочинців і рідше зустрічається для представлення жертви. Наприклад, у назві газетного повідомлення *Former Aide Says Pinochet and a Son Dealt in Drugs* [The New York Times 11.07.06] спостерігаємо використання одномісного антропоніма *Pinochet*, який вказує на те, що злочинець – відома людина. Тактика надходження інформації від сторонньої особи (*Former Aide Says*) зумовлює використання неозначеного словосполучення *a son* у заголовку. У вступному абзаці тактика уточнення більш точно вказує на референт, позначений неозначеною дескрипцією, а реляційна тактика зумовлює використання присвійного займенника у словосполученні, яке вказує на родинні зв'язки – *one of his sons*. Створення образу Піночета як злочинця починається ототожненням його з диктатором, після чого презентується його професійна діяльність через реляційну тактику, яка визначає використання присвійних займенників та власних назв у присвійному відмінку для оформлення іменних словосполучень на позначення його терміну перебування при владі, напр., *He also accused General Pinochet of embezzling money from secret government accounts that the dictator controlled during his 17 years in power, which ended in 1990*, і представлення його протизаконних дій, напр., *According to General Contrera's account, the cocaine was processed with General Pinochet's authorization at a Chilean Army chemical plant... General Pinochet's son Marco Antonio and one of his business partners then arranged for the drugs to be transported to Europe and the United States*. Тактика ототожнення зумовлює вживання означених дескрипцій (*the dictator, the disgraced dictator*), які співвідносяться з власним ім'ям *Pinochet*, представленим у заголовку і вказують на ту саму особу як основний стержень тексту, напр., *Gen. Augusto*

Pinochet's former intelligence chief, now one of his bitterest enemies, has implicated the disgraced dictator and one of his sons in a cocaine manufacturing and smuggling scheme.

Стратегія диференціації суспільного статусу злочинця та жертви характеризується використанням у заголовку безартикульного загального іменника або фрази на позначення заняття людини, яка скоїла злочин, напр., *Employee of Army Engineers Is Accused of Accepting Bribes* [The New York Times 21.03.06] або людини, яка постраждала, напр., *F.B.I. Agent Killed at Bank In New Jersey* [The New York Times, 6.04.07, p.1A, 5B]. Ця стратегія характерна для газетних новин про посадові правопорушення або про загибель людей при виконанні службових обов'язків. Відсутність артикля у заголовку пояснюємо типовістю інформації, представлені іменними фразами *Employee of Army Engineers, F.B.I. Agent*. Тактика узагальненої презентації злочинця і жертви зумовлює використання у вступному абзаці неозначених словосполучень для представлення за професією злочинця, напр., *A member of the United States Army Corps of Engineers was arrested Friday at the Atlanta airport after a sting operation and is accused of accepting thousands of dollars in bribes from a Kuwaiti rental agent* [The New York Times 21.03.06], та жертви, напр., *A veteran F.B.I. agent on a bank robbery detail was fatally wounded yesterday morning, apparently when another agent's weapon accidentally discharged during a confrontation with three gunmen outside a bank in central New Jersey, the authorities said* [The New York Times, 6.04.07, p.1A, 5B].

Тактика конкретизації зумовлює вживання в основному блоці означеної дескрипції на позначення злочинця через зазначення власної назви компанії, де він працював, напр., *The Corps of Engineers employee is a 62-year-old civilian named Gheevarghese Pappen* [The New York Times 21.03.06], а тактика індивідуалізації визначає використання антропоніма на позначення жертви, напр., *... a statement by the F.B.I. said that the agent, Barry Lee Bush, 52, of the bureau's Newark office "may have been fatally wounded as a result of the accidental discharge of another agent's weapon during a dynamic arrest situation"* [The New York Times, 6.04.07, p.1A, 5B]. Тактика презентації додаткових характеристик визначає вживання означеного артикля при оформленні іменних словосполучень, які представляють жертву в аспекті професійних та родинних зв'язків, якщо презентується статус людини в сім'ї, без зображення її відношень з іншими членами родини, напр., *In the 99-year history of the Federal Bureau of Investigation, Mr. Bush, who was married and the father of two grown children, was the 51st agent killed in the line of duty and the first to be fatally shot in ten years* [The New York Times, 6.04.07, p.1A, 5B]. Як бачимо, означений артикль представляє загиблого чоловіка як батька двох дорослих дітей, тобто відтворено його родинні зв'язки, та як п'ятдесят першого агента Федеральної служби розслідувань, який загинув при виконанні службових обов'язків та як першого, котрого застрелили за останні десять років.

Тактика узагальнення визначає вживання неозначеної дескрипції при представленні походження злочинця, тобто як людини певної національності, після його ідентифікації за професією тактикою конкретизації, напр.,

Mr. Pappen, a naturalized American who was returning to his home in Savannah, Ga., when he was arrested, is accused of accepting \$ 45.000 on bribes [The New York Times 21.03.06]. Реляційна тактика визначає використання присвійного займенника, який відображає відношення власності, і оформлює іменник на позначення місця проживання – *his home*, тому що відображається дія людини, а саме повернення додому, по відношенню до об'єкта власності.

На відміну від презентації злочинців, представлення жертви у заголовку може здійснюватися загальними іменниками або неозначеною дескрипцією, які представляють її як таку (*victim*), без визначення її професії, напр., *Funeral held for last victim of Ariz. snipers* [The USA Today, 7.08.06., 3], *A Crime Victim Is Missing From a Criminal Justice Graduation* [The New York Times 6.07.06]. Безартикульний спосіб представлення жертви у заголовку (*last victim*) зумовлено тим, що увага концентрується на події – *Funeral*, а використання неозначеного артикля (*A Crime Victim*) пояснюємо акцентуванням жертви. Безартикульний іменник або неозначена іменна фраза на позначення жертви з назв повідомлень співвідносяться у вступних абзацах з власним ім'ям згідно з тактикою індивідуалізації, яка має на меті встановлення особи: *Robin Blasnek became the final victim in the killing spree* [The USA Today, 7.08.06., 3]. У наведеному прикладі тактика послідовного представлення подій зумовлює вживання означеного артикля, який оформлює словосполучення *the final victim* вступного абзацу при представленні жертви як кінцевої точки відліку у низці вбивств. Після її ідентифікації власним ім'ям та означеним словосполученням у вступному абзаці, тактика ретроспективної презентації визначає використання неозначеного артикля при оформленні іменних фраз на позначення жертви у різні періоди її життя і при повідомленні про її заняття в певний час в основному блоці повідомлення: *Sandra Blasnek recalled the time when a young Robin threw rocks at cars. ...As an adult, Robin struggled with leaving her parent's home to live in a group home in Tempe. She then became more independent, landing a job as an administrative assistant.*

Якщо безартикульний загальний іменник заголовка презентує високий статус злочинця, то його ідентифікація здійснюється у вступному абзаці тактиками індивідуалізації та конкретизації, які зумовлюють вживання антропоніма та означеної дескрипції відповідно. Так, у вступному абзаці тексту під заголовком *Principal of Hampton Bays High School Is Accused of Making Lewd Calls* [The New York Times 10.02.06., р. B6] злочинець ідентифікується двомісним антропонімом *Frank Vetro* та означеною прикладкою *the new principal*, яка відбиває його статус: [1] *At the start of the academic year, Frank Vetro, the new principal of the high school, posted a letter to parents and students on the school's Web site.* Очевидно, що злочинець, якого звинувачують у здійсненні непристойних дзвінків, має високий статус, обіймаючи посаду директора – *Principal*, тому у вступному абзаці він ідентифікується двомісним антропонімом *Frank Vetro* та означеною прикладкою, яка позначає його положення в суспільстві.

Відповідно до стратегії диференціації суспільного статусу заповнення слоту ЗЛОЧИНЕЦЬ здійснюється у заголовку за допомогою присвійного

відмінка у випадку зазначення місця або об'єкта діяльності, напр., *In Indicting Boat's Captain, U.S. Tries to Send a Message* [The New York Times 06.02.06]. У назві тексту іменна фраза *Boat's Captain* активує слот ПРОФЕСІЯ, презентуючи особу як злочинця у певній сфері діяльності. Відсутність артикля пояснюємо тим, що ідентифікація злочинця в заголовку здійснюється присвійним відмінком іменника *boat*, який вказує на місце роботи. Про офіційне звинувачення капітана свідчить означення *indicting*, [4:337]. У вступному абзаці, який повідомляє про подію, не надаючи інформації про її учасників, тактика виділення злочинця визначає вживання означених дескрипцій *the skipper* та *the captain*, які ідентифікують злочинця в аспекті професії після позначення місця роботи – корабля – означеним артиклем, тобто відбувається виділення людини на фоні об'єкта діяльності, напр.,...*it took just two breakers to sink the 38-foot charter vessel Sydney Mae II here last September, throwing the captain and four other people into the icy surf. ...the Justice Department invoked a rarely used 154-year-old statute and inducted the skipper of the Sydney Mae II, Richard J. Oba, on three counts of seaman's manslaughter.* Після повідомлення у вступному блоці про обвинувачення капітана у вбивстві трьох людей тактика уточнення професійних характеристик злочинця зумовлює вживання неозначеного артикля при оформленні іменника *captain* з постпозитивним означенням *with 30 years of experience from Alaska to California*, яке презентує професійні якості злочинця: *Mr. Oba, 58, a captain with 30 years of experience from Alaska to California, acted negligently by repeatedly ignoring warnings from the Coast Guard to back away from an area.* В основній частині повідомлення при представленні інформації про людей, які працювали на капітана, реляційна тактика визначає використання присвійних займенників, які вказують на професійні зв'язки злочинця та інших людей, котрі загинули. Тактика кількісної презентації при відтворенні передісторії спричиняє використання квантифікаторів, які вказують на число колег, підлеглих, презентуючи їх кількісні характеристики. Виокремлення одного з підлеглих капітана – бухгалтера – словосполученням з присвійним займенником *his bookkeeper* зумовлене їхніми різними статусами та обов'язками у порівнянні з іншими робітниками – *three paying customers*. Використання квантифікатора *three*, а не присвійного займенника, для позначення інших трьох членів судна пояснюємо їхнім тимчасовим статусом підлеглих капітана, тому що вони працювали не постійно і, таким чином, не пов'язані тривалими професійними зв'язками: *On Sept. 19, the Sydney Mae II took off with the captain, his bookkeeper and three paying customers to troll for tuna.*

Тактика кількісної презентації передбачає позначення злочинців у заголовках іменниками у множині або числівниками. Вона взаємодіє з тактиками об'єднаної або синусоїдальної презентації правопорушників. Тактика об'єднання лежить в основі композиції газетних новин про злочини з числівником у заголовку і полягає у зображенні злочинців як цілої або однорідної групи, неподільної в процесі розгортання тексту, тому що особи не встановлені і не диференціюються, напр., *2 Italian agents, Italy Arrests 2.* У

заголовках і вступних абзацах числівники вживаються окремо або у складі словосполучень, напр., *Two officials with the Italian intelligence agency were arrested Wednesday in the kidnapping of a radical Egyptian cleric here in 2003* [The New York Times 6.07.06]. Партитивна тактика зумовлює використання числівників для позначення злочинців в наступних абзацах газетної статті при повідомленні про їх протизаконні дії, але вже у поєднанні з означеним артиклем, тому що особи, котрі скоїли злочин, представлені як частина цілого (*the Military Intelligence and Security Service*), напр., *The arrest of the two members of the Military Intelligence and Security Service ... was the first official acknowledgement that Italian agents were involved in a case that prosecutors have called a violation of Italian sovereignty* [The New York Times 6.07.06]. Тактика кількісної презентації злочинців при розгортанні цього повідомлення змінюється тактикою індивідуалізації та статусної презентації, які характеризуються використанням антропонімів та означених дескрипцій відповідно, при повідомленні про планування злочину та викрадення духовної особи, яке здійснили агенти італійської розвідувальної служби, напр., *The official said the Italian intelligence agents – Marco Mancini, the current head of military counterespionage, and his predecessor at the time of the abduction, – Gustavo Pignero – helped plan and carry out the abduction* [The New York Times 6.07.06].

Синусоїдальна тактика представлення групи злочинців передбачає членування їх кількості у вступному абзаці з наступним об'єднанням в основному блоці тексту, що зумовлене послідовністю представлення інформації про них – спочатку як об'єданого цілого, а потім окремо про кожного. Наприклад, у заголовку *Agents Arrest 3 in Plot to Sell Coca-Cola Secrets to Pepsi Co* [The New York Times, 6.07.06] слот ЗЛОЧИНЕЦЬ заповнюється числівником 3. У вступному абзаці група лиходіїв, представлена у заголовку як одне ціле, поділяється на дві нерівні частини – одну особу (*an employee of the Coca-Cola Company*) та двох (*two others*). Такий спосіб їх позначення пояснюємо відмінностями в їхній професійній діяльності, статусі й ролі у здійсненні злочину: неозначена дескрипція *an employee* виділяє злочинця, котрий займав відповідальну посаду у компанії, а два інших (*two others*) не були зв'язані з нею жодним чином: *Federal agents have arrested and charged an employee of the Coca-Cola Company and two others with stealing trade secrets and wire fraud* [The New York Times, 6.07.06]. Для повідомлення про результати розслідування злочину в основному блоці використана тактика індивідуалізації, яка зумовлює позначення злочинців антропонімами: *Using a cellphone number provided by Dirk, investigators were able to trace a web of calls that led them to Ibrahim Dimson, 30, of the Bronx; Edmund Duhaney, 43, of Decatur, Ga.; and Joya Williams, 41, of Nocros, Ga. Ms. Williams is listed in the criminal complaint as an executive administrative assistant at Coca-Cola. ... Mr. Dimson then met with Mr. Duhaney and they drove to Mr. Duhaney's house in Decatur, the complaint said* [The New York Times, 6.07.06]. При підведенні підсумків розслідування група злочинців знову розглядається як одне ціле, внаслідок чого позначається означеним словосполученням: *It is unclear what*

personal relationship, if any, may exist among the three co-conspirators. The three were taken into custody [The New York Times, 6.07.06].

Крім числівників та іменників у множині, тактика кількісної презентації злочинців визначає вживання в заголовках іменників з семою числа, наприклад *pair*, який позначає більшу єдність людей і при розгортанні тексту послідовно співвідноситься з числівником *two* та означеними іменниками, відображаючи представлення інформації від загального до більш конкретного. Наприклад, безартикульний іменник *pair* у заголовку *Pair sought in 9 fires at churches in Alabama* [USA Today, 10.02.06, 4A] позначає двох злочинців і співвідноситься у вступному абзаці з іменною фразою, оформленою квантифікатором *two white men* при повідомленні про розшук двох чоловіків, які підозрюються у злочині: *Authorities are searching for two white men in connection with nine suspected arsons at rural churches in central Alabama* [USA Today, 10.02.06, 4A].

Представлення злочинців і жертв не завжди починається із заголовків. Назви газетних повідомлень можуть описувати наслідки злочинів або їхні різновиди. У таких випадках презентація злочинця та жертви розпочинається у вступному абзаці. Наприклад, у заголовку *Military examines Iraq murders* [The International Herald Tribune 7.08.2006] іменник у множині *murders* позначає вбивство, а множина іменника вказує на їхню чисельність. При повідомленні про вбивства та зґвалтування, здійснені американськими військовими в Іраку, у вступному абзаці тактика кількісної презентації пояснює використання іменника в множині на позначення злочинців без зазначення їх точної кількості, тому що увага концентрується на їхніх діях і жертвах, а не на них самих: *American soldiers raped and murdered a 14-year-old Iraqi girl and murdered her sister and parents*. Тактика узагальненої презентації у наведеному прикладі зумовлює позначення жертви неозначеною дескрипцією *a 14-year-old Iraqi girl*. Використання тактики узагальненої презентації злочинця зумовлює вживання неозначених дескрипцій в різних виданнях при повідомленні про одну й ту саму подію, напр., та *...when he found the naked and burned body of a 14-year-old girl allegedly raped and murdered by American soldiers this tear* [The USA Today 7.08.06., 2A]. Відмінності у представленні жертв в основних блоках повідомлень різних видань зумовлені дотриманням морально-етичних норм, які не допускають іменування постраждалих. Так, при представленні жертви видання *International Herald Tribune* вживає означену фразу *the medic said he found the naked and burned body of the girl, with a bullet hole under an eye*, [International Herald Tribune 7.08.06, 5], а *The USA Today* – власну назву згідно зі стратегією індивідуалізації: *five US soldiers must stand trial in the rape-slaying of Abeer Qassim al-Jahabi and the killing of her parents and sister* [The USA Today 7.08.06., 2A].

Представлення злочинців у цих повідомленнях відбувається від загального до індивідуального, чим пояснюється послідовність використання іменників у множині, квантифікаторів та власних назв: *American soldiers, five American soldiers, James Barker, Jesse Spielman, Paul Cortez, The fifth soldier – Anthony Yribe*. При інформуванні читачів про початок судової справи щодо обвинувачення п'яти американських солдат в основному блоці газетного

повідомлення видання *International Herald Tribune* з метою представлення точного числа злочинців реалізується тактика кількісної презентації і зумовлює використання квантифікатора *five*: *The hearing which is expected to continue for several days, is the latest chapter in the American military's prosecution of the case involving five American soldiers who are accused of involvement in the March 12 rape and murder of the girl and the murder of her family in the town of Mahmudiya, south of Baghdad* [International Herald Tribune 7.08.06, 5], а у статті, опублікованій в *The USA Today* вживається квантифікатор *four*: *Four soldiers – Sgt. Paul Cortez, James Barker, Pfc. Jesse Spielman and Pfc. Bryan Howard – have been accused of rape and murder and could face the death penalty* [The USA Today 7.08.06., 2A]. Відмінність у використанні квантифікаторів зумовлено тим, що у першому випадку презентація американських військових розпочинається з вступного абзацу, а в другому – з основного блока. При повідомленні про пред'явлення звинувачень військовим, злочинці ідентифікуються двомісними антропонімами (*James Barker, Jesse Spielman, Paul Cortez, Anthony Yribe*) в повідомленнях обох видань, що є відображенням тактики індивідуалізації, реалізація якої зумовлена надходженням офіційної інформації про початок судової справи проти осіб, котрі скоїли злочин. Виокремлення одного з військових (*the fifth soldier, a fifth*) зумовлено тим, що за результатами розслідування він не брав участі у скоєнні злочину, і як наслідок, має інші звинувачення: *Specialists James Barker, Private First Class Jesse Spielman, Private First Class Bryan Howard and Sergeant Paul Cortez have been accused of rape, murder and arson. The fifth soldier in the hearing, Sergeant Anthony Yribe, is accused of dereliction of duty for not reporting the crime* [International Herald Tribune 7.08.06, 5]; *A fifth, Sgt. Anthony Yribe, is accused of failing to report the attack but it is not alleged to have been a participant* [The USA Today 7.08.06., 2A].

Отже, презентація злочинців та жертв в газетних новинах здійснюється згідно зі стратегіями інтродукції та диференціації суспільного статусу. Інтродуктивна стратегія спрямована на введення злочинця і жертви в текст повідомлення та розподіл інформації про них в заголовках, вступному та основному блоках. Стратегія диференціації суспільного статусу характерна для представлення злочинців і жертв в текстах про злочини, котрі пов'язані з професійною діяльністю. Тактика індивідуалізації визначає початкове використання власних назв для позначення злочинців в заголовку, а жертв – у вступному абзаці. Спільними для представлення злочинця і жертви є тактики узагальненої презентації і реляційна. Перша зумовлює використання неозначеного артикля при повідомленні про їхню професію, професійні якості, походження, національність. Друга відповідає за презентацію жертви і злочинця в аспекті родинних, професійних зв'язків та відношення власності і визначає використання присвійних займенників. Тактики ототожнення, конкретизації, виділення, партитивної та синусоїдальної презентації передбачають вживання означеного артикля на позначення злочинців при зазначенні їхнього статусу або представленні як частини групи. Ці тактики взаємодіють з тактикою індивідуалізації, яка зумовлює використання власних

назв. Тактики уточнення характеристик злочинця, надходження інформації від стороннього спостерігача визначають вживання неозначеного артикля з метою представлення злочинця з позиції оточуючих, а тактика кількісної презентації характеризується використанням іменників у множині та квантифікаторів для позначення точного числа злочинців. Подальше дослідження детермінативів передбачає вивчення їх ролі у газетних новинах про політиків.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Кирвалидзе Н. Г.* Прагматический аспект дейктических средств языка (на материале современного английского языка) // Филологические науки. – 1988. – №6. – С. 58-64.
2. *Ахметова С.Г.* Синтактика и прагматика английского артикля: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / 10.02.04. – М; 1989. – 32 с.
3. *Воротников Ю.Л.* Местоимения как „языковые категоризаторы” // Филологические науки. – 2001. – №5. – С.42-48.
4. *Терещенко Е.В.* Английский артикль в прагмалингвистическом освещении: Автореф. дис. ... канд филол. наук. – М, 1985. – 21с.
5. *Арутюнова Н.Д.* Лингвистические проблемы референции // Новое в зарубежной лингвистике. – Вып. 13: Логика и лингвистика (Проблемы референции). – М. Прогресс, 1982. – С. 5-40.
6. *Стросон П.Ф.* О референции // Новое в зарубежной лингвистике. – Вып. 13: Логика и лингвистика (Проблемы референции). – М.: Радуга, 1982. – С. 55-84.
7. Cambridge Learner’s Dictionary. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001. – 767 p.
8. *Барба Л.В.* Лінгвокогнітивні особливості текстової ситуації злочин-відповідальність у різних функціональних стилях сучасної англійської мови: Автореф. дис. канд. філол. наук / 10.02.04. – Одеса, 1999. – 19 с.
9. *Минский М.* Фреймы для представления знаний. – М.: Энергия, 1979. – 151 с.
10. *Головченко А.И.* О понятии Фрейда в современной лингвистике <http://pn.pglu.ru/index.php?module=subjects&func=viewpage&pageid=184>.
11. *Мосієнко О.В.* Роль детермінативів у представленні людини в англійських газетних новинах // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – Вип.11. – К.: КНЛУ, 2007. – С. 226-231.
12. *Дейк Т.А. ван* Язык. Познание. Коммуникация. – М.: Прогресс, 1989. – 312 с.
13. *Проценко О.* Вплив мовної компетенції на розгортання комунікативної стратегії позитивного само представлення мовця // Мовні і концептуальні картини світу. – 2004. – Вип.11, книга 2. – С. 102-105.
14. *Селиванова Е. А.* Основы лингвистической теории текста и коммуникации. – К.: Брама, 2004. – 336с.
15. *Верещагин Е.М.* Коммуникативные тактики как поле взаимодействия языка и культуры // Русский язык и современность. Проблемы и перспективы развития русистики. – Ч.1. – М., 1991. – С. 32-43.
16. *Труфанова И.В.* О разграничении понятий: речевой акт, речевой жанр, речевая стратегия, речевая тактика // Филологические науки. – № 3. – 2001. – С. 57-64.
17. *Потапенко С.І.* Композиція англійських друкованих новин: роль когнітивно-дискурсивних стратегій // Проблеми семантики, прагматики і когнітивної лінгвістики. – Вип.10 – Київ, 2006. – С. 265-271.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. The New York Times 10.02.06; 6.02.06; 11.07.06; 21.03.06; 6.07.06; 6.04.07.
2. The USA Today 7.08.06; 10.02.06.
3. The International Herald Tribune 7.08.06.